

Najväčším pokladom Afriky je rodina

Doktorka Celine Tendobi si spomína na svoje skúsenosti primárky gynekologicko-pôrodnického oddelenia v Monkole Medical Center, v konžskej Kinshase. Spomína tiež na povzbudenia, ktorých sa jej dostalo od Msgr. Álvara del Portillo pri zakladaní centra v Monkole. Článok bol publikovaný vo Vida Nueva.

08.02.2014

Nádej pre trpiacich ľudí sa často rodí z odvážnych rozhodnutí skupiny ľudí, ktorí spoja svoje sily, aby tak hľadali možnosti, ako bojovať s rôznymi neduhmi v spoločnosti. Žiaľ, stáva sa dosť často, že takému úsiliu sa dostáva len malá pomoc od štátu, ktorý by mal teoreticky garantovať základné služby, akou je aj zdravotnícka starostlivosť. Podobná situácia je aj v Demokratickej republike Kongo, druhej najchudobnejšej krajiny na svete. V jeho hlavnom meste, Kinshase, poskytuje Monkole Medical Center každý rok starostlivosť pre 100 000 obyvateľov tejto krajiny. 80 percent z nich sa nachádza v ťaživej finančnej situácii.

Kongo neprispieva ničím na toto centrum, a tak jeho prežitie závisí prevažne od podpory zo strany Opus Dei, ako aj príspevkov iných inštitúcií a krajín. Napriek absencii podpory zo strany štátnych orgánov, sa toto

centrum významne pričinilo o poskytovanie zdravotníckej starostlivosti pre miestnych obyvateľov. Pod nemocnicu tiež spadá zdravotnícka škola (kde vyše 500 žien získalo štipendium na štúdium), ako aj oddelenie, špecializujúce sa na boj proti AIDS, ktoré poskytlo starostlivosť 5000 ženám a o 25 percent znížilo výskyt nových prípadov v okrese Kindele.

Pýchou a radosťou tohto centra je však gynekologicko-pôrodnické oddelenie, ktoré dokázalo dramaticky znížiť detskú úmrtnosť z 50 percent na 22 percent, a úmrtnosť žien pri pôrode z 50 percent na 18 percent. Jeho program „Materstvo bez rizika“ poskytlo pomoc vyše 30 tisícom tehotným ženám vo vzdialených vidieckych oblastiach a džungli, ktoré štát úplne zanedbáva.

Riaditeľkou tohto programu Materstva bez rizika je od roku 2008

42-ročná gynekologička Celine Tendobi, jedna z prvých ľudí, ktorí sa podieľali na celom projekte. Nedávno navštívila Španielsko, aby prebrala cenu Harambee Foundation za Propagáciu rovnoprávnosti medzi africkými ženami. Keď cenu preberala, hovorila aj o tom, ako táto iniciatíva vznikla: „V roku 1989 nás navštívil prelát Opus Dei, Álvaro del Portillo. Keď uvidel zúfalú situáciu školstva a zdravotnickej starostlivosti v Kongu, ako aj absolútne neexistujúcu pomoc zo strany štátu, naliehal, aby sme urobili všetko, čo je v našich silách, a pomohli tým najnúdznejším. O dva roky neskôr, v roku 1991, začalo fungovať Monkole s tromi posteľami. Dnes ich má 150.

Napriek enormnému úsiliu musí lekársky tím v centre čeliť nedostatku zdrojov, čo ich výrazne obmedzuje. Pomôcť by mohli oveľa väčšiemu počtu ľudí, keby mali k dispozícii viac financií. Napríklad,

ako vysvetľuje Celine, program „Materstvo bez rizika“ má len tri kliniky, strategicky rozmiestnené po okolitých vidieckych oblastiach: Eliba (od roku 1996), Kimbondo (od 1997) a Mohuka (od roku 2003). Ambulatný tím pozostávajúci zo 4 ľudí (vybavený nadmerne veľkým sonografom) cestuje raz za týždeň do každého z týchto miest. Niekedy musia niesť lekárske prístroje na svojich pleciach, pretože k miestam, kde žijú títo vidiecki ľudia, nevedú žiadne cesty. A niekedy prichádzajú práve včas k pôrodu. „Raz to boli dvojčičky“, hovorí s úsmevom Celine.

Aj keď pracujú s takýmito obmedzenými prostriedkami, Celine hovorí, že sú bezpochyby „nemocnicou s reputáciou a plnia veľmi dôležitú úlohu, pretože štát neprispieva na zdravotnú starostlivosť a vzdelanie, pričom veľká väčšina obyvateľstva nemá prístup k týmto základným

potrebám. V Kinshase sú aj iné nemocnice, ale tie sú súkromné a veľmi drahé." Nemocnica, v ktorej pracuje, je nezisková a jej poslanie je oveľa ambicióznejšie. „Chceme pomáhať rodine, aby bola naďalej najväčším pokladom Afriky. Veľké rodiny sú tu úplne normálne, s 10, 11 deťmi, napriek všetkej tej chudobe. A starí ľudia sú v rodine tí najváženejší členovia. Nemôžeme dovoliť, aby niečo takéto krásne bolo ohrozené."

„Sme bohatá krajina, hovorí Celine, máme obrovské zásoby zlata, medi a coltanu. Rozlohou je naše územie päťkrát väčšie než Španielsko, s počtom obyvateľov 78 miliónov. Avšak vojny, ktorými sme prešli, zanechali za sebou nepredstaviteľnú biedu. Tri krvavé občianske vojny medzi rokom 1994 až 2008, v ktorých zahynulo vyše 4 milióny ľudí. Aj teraz sme vystavení neustálym útokom povstaleckých jednotiek".

Celine tvrdí, že vzhľadom na túto pochrnutnú súčasnosť, jediným východiskom je to, aby sa stále viac a viac ľudí rozhodlo urobiť všetko čo je v ich silách, aby sa riešili problémy tejto krajiny. Preto si aj veľmi oceňuje úsilie misionárov. „Robia veľmi veľa pre našich obyvateľov, obzvlášť v zdravotnej starostlivosti a vzdelávaní, ktoré sú našimi najzákladnejšími potrebami, ale aj impulzom pre všetky zmeny v spoločnosti. Mám teraz na mysli jezuitov a mnohé ďalšie rehoľné spoločnosti. Ich práca je neoceniteľná, ale potrebujeme, aby sa zapájalo stále viac ľudí“. Vďaka grantu z Harambee mohla Celine nedávno cestovať do niekoľkých miest, aby tam získala finančnú pomoc zo súkromných zdrojov, keďže štátna pomoc tu neexistuje.

Tento osobný životný príbeh poukazuje na to, odkiaľ pramení snaha Celine pomáhať iným ľuďom.

„Už v detstve som videla veľa utrpenia v prostredí, kde som vyrastala. Pochopila som, že mnohé z tých detí sú chorľavé kvôli nedostatku hygieny a čistej, pitnej vody. A tak som sa rozhodla študovať medicínu, špecializovať sa na gynekológiu, aby som mohla pomôcť tým ženám, ktoré zomierali pri pôrode v dôsledku nehygienických podmienok. Mala som to šťastie, že som mohla študovať medicínu v Španielsku a pracovať aj v jednej nemocnici v Barcelone.

Uvedomovala som si pritom, že sa nakoniec budem musieť vrátiť do vlasti, kde sú veľmi potrební ľudia s odhodlaním urobiť niečo pre zmeny v našej spoločnosti. Práve na našich pleciach leží zodpovenosť, aby sme budovali túto krajinu."

Celine sa venuje aj ďalším formám pomoci, nie je to len jej lekárska pomoc. Už počas štúdia na univerzite spolu s priateľkami učili mnohé ženy

v Kindele základy gramotnosti, napríklad čítať. S láskou si spomína na to obdobie. „Je to veľmi zbedačená oblasť, kde sa ženám nedostáva temer žiadneho vzdelania, čo im znemožňuje urobiť so svojím životom niečo pozitívne. Učili sme ich aj základné zručnosti, ako šitie, varenie, ako rozpoznať jednotlivé ochorenie u detí, ale hlavne ako zabezpečiť hygienickejšie podmienky v domácnosti.“

V roku 1993, keď mala Celine 22 rokov, bola menovaná za vedúcu oddelenia zdravotnej starostlivosti pri mestskej rade. V súčasnosti okrem práce v Monkole Medical Center, sa venuje aj prednáškovej činnosti na fakulte gynekológie, Univerzitetnej nemocnice v Kinshase.

Svoje pôsobenie považuje len za kvapku v mori, v krajine, kde priemerná dĺžka života dosahuje len

48 rokov a 54 percent obyvateľstva
má menej než 15 rokov.

Miguel Ángel Malavia / Vida
Nueva/opusdei.us

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/najvacsim-
pokladom-afriky-je-rodina/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/najvacsimpokladom-afriky-je-rodina/) (10.08.2025)